

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 30 september 2016
(OR. en)

12493/16

SOC 556
EMPL 367
ECOFIN 829
EDUC 298

NOTA

van:	het Comité voor de werkgelegenheid
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Kader van indicatoren ter monitoring van de aanbeveling van de Raad inzake de integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt - Goedkeuring van de belangrijkste boodschappen van het EMCO

Hierbij gaan voor de delegaties de belangrijkste boodschappen van het EMCO over het kader van indicatoren ter monitoring van de aanbeveling inzake langdurige werkloosheid.

Belangrijkste boodschappen over de aanbeveling van de Raad inzake de integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt

Langdurige werkloosheid blijft in de EU grote zorgen baren; tijdens het eerste kwartaal van 2016 waren bijna 10,2 miljoen Europeanen meer dan één jaar lang op zoek naar een baan. In tien lidstaten is de langdurige werkloosheid nog steeds goed voor meer dan 50% van de totale werkloosheid. Sinds 2012 heeft het herstel aanleiding gegeven tot uiteenlopende tendensen in de lidstaten; in sommige lidstaten was er een scherpe daling van de langdurige werkloosheid, in andere bleef ze toenemen. Over het algemeen daalde de langdurige werkloosheid in 2015 sneller dan de kortetermijnwerkloosheid, maar bij laaggeschoolden, migranten, jongere en oudere werknemers blijven de percentages zeer hoog.

Langdurige werkloosheid is een prangend probleem, want hoe langer mensen werkloos zijn, des te moeilijker het voor hen wordt om weer aan de slag te komen. Velen lopen het risico de arbeidsmarkt voorgoed te verlaten. Deze tendens moet worden omgebogen, zodat een groter deel van de mensen die nu langdurig werkloos zijn, kan profiteren van het economische herstel. Het aanpakken van langdurige werkloosheid zou tot duurzame groei en cohesie bijdragen, en de gevolgen voor de overheidsfinanciën van meer sociale bijstand en lagere belastinginkomsten verminderen. Het zou tevens een uitweg uit de armoede bieden, zowel voor de betrokken werknemers als voor hun gezinsleden, aangezien de helft van degenen die een baan vinden ook het risico op armoede ontloopt. Het verbeteren van de totale prestaties op het gebied van werkgelegenheid en werkloosheid is een cruciale voorwaarde voor het terugdringen van langdurige werkloosheid. Maar zelfs wanneer nieuwe banen worden gecreëerd, is een geslaagde terugkeer op de arbeidsmarkt vaak erg moeilijk voor langdurig werklozen.

De aanbeveling van de Raad inzake de integratie van de langdurig werklozen op de arbeidsmarkt, die op 15 februari 2016 is aangenomen, is erop gericht dit fenomeen tegen te gaan door de lidstaten aan te moedigen om:

- i) steun te verlenen voor de inschrijving van werkzoekenden;
- ii) grondige individuele beoordelingen en begeleiding te verstrekken die ertoe leiden dat zij, uiterlijk wanneer zij 18 maanden werkloos zijn, een specifieke herintegratieovereenkomst aangeboden krijgen;
- iii) één enkel contactpunt aan te wijzen dat tot taak heeft de steun te coördineren.

Het EMCO heeft de Groep indicatoren van het EMCO de opdracht gegeven een kader van indicatoren uit te werken voor het monitoren van de uitvoering van de aanbeveling. Bij het uitwerken van dat kader inspireerde de Groep indicatoren zich op de bestaande monitoring-instrumenten, waaronder de werkgelegenheidsprestatie-monitor en in het bijzonder op de opgedane ervaring met het uitwerken van het kader voor de jongerengarantie. Een voorstel voor een kader van indicatoren werd getoetst door middel van een proefproject gegevensverzameling in juli en augustus 2016. Het voorgestelde kader omvat indicatoren op de volgende drie niveaus: geaggregeerde, rechtstreekse en follow-upmonitoring. Het EMCO heeft het kader van indicatoren tijdens zijn informele vergadering van 22 september 2016 goedgekeurd; het definitieve document is bij deze nota gevoegd. Het kader van indicatoren zal worden geïntegreerd in het gezamenlijk evaluatiekader, en de Commissie zal begin 2017 voor het eerst officieel gegevens beginnen te verzamelen.

Naast de werkzaamheden met betrekking tot de indicatoren, heeft het EMCO tevens de opdracht gekregen om via multilateraal toezicht de uitvoering van de aanbeveling van de Raad te monitoren. In december 2016 is een eerste thematische evaluatie gepland. In de toekomst moeten de lidstaten zich beraden op het aanwijzen van nationale contactpunten voor betere coördinatie van de beleidsuitvoering en -monitoring. Ook het EU-netwerk van openbare diensten voor arbeidsbemiddeling (ODA's) heeft aan de monitoring van de aanbeveling, meegewerkt, door het opstellen van voorstellen voor kwaliteitsdrempels voor de unieke contactpunten en voor herintegratieovereenkomsten.

De informele EMCO-vergadering van 22 september 2016 in Bratislava bood de gelegenheid voor een grondige bespreking van de maatregelen die de lidstaten nu reeds treffen om langdurige werkloosheid aan te pakken en over de kwalitatieve aspecten van de uitvoering van de aanbeveling van de Raad. Uit deze besprekingen kwam een bepaald aantal kernboodschappen naar voren:

- Een grondige evaluatie van de werklozen door middel van een algemene typering van alle factoren die van invloed zijn op de inzetbaarheid, zoals vaardigheden, de gezondheid, de financiële situatie en de gezinssituatie, is essentieel voor een doeltreffendere preventie van langdurige werkloosheid. Voorkomen is beter dan genezen.
- Indien de preventie niet werkt, moeten herintegratieovereenkomsten duidelijke bepalingen bevatten over wederzijdse verantwoordelijkheden en aanwijzen wie de follow-upmaatregelen moet treffen. Voor de doeltreffendheid van de herintegratieovereenkomsten is het belangrijk dat er duidelijke doelstellingen, verbintenissen inzake het zoeken naar werk, steunvoorwaarden en sancties in worden opgenomen.

- De follow-up en de actualisering van herintegratieovereenkomsten zijn cruciaal om ervoor te zorgen dat deze effect sorteren en aldus leiden tot een geslaagde integratie op de arbeidsmarkt.
- Effectieve kanalen voor persoonlijk contact tussen de werkloze en de dienstverlener zijn bijzonder belangrijk voor de aanpak van langdurige werkloosheid. Uit gegevens blijkt dat intensieve begeleiding bijzonder veelbelovend is en dat dit soort begeleiding een aanvulling dient te vormen op IT-interfaces of louter "organisatorische" begeleiding.
- Prikkel voor langdurig werklozen om werk te zoeken moeten worden gecombineerd met samenwerkingsprotocollen met werkgevers en met goed uitgewerkte wervings- en opleidingsprikkel.
- De organisatie van een uniek contactpunt kan op harde of zachte coördinatie stoelen, maar het is van cruciaal belang dat de partnerschappen tussen diensten voor arbeidsbemiddeling en sociale diensten (zowel openbare als private) worden verbreed en versterkt. De coördinatie of zelfs de integratie van diensten (afhankelijk van de specifieke situatie van het land) kan de integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt bevorderen. Het is tevens mogelijk dat de capaciteit en de dekking van de sociale diensten, onder meer de sociale diensten op het gebied van zorg, gezondheid, verslaving en schuldproblemen, moeten worden uitgebreid.
- Het unieke contactpunt moet absoluut beschikken over een goed ontwikkelde IT-infrastructuur waarmee de relevante organisaties klantgegevens kunnen raadplegen en individuele dossiers en verslagen tussen dienstverleners kunnen uitwisselen (binnen de grenzen van de wetgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer).
- Voor het opzetten van het uniek contactpunt moet een leidende organisatie wordt aangewezen, hoewel de taken aan lokale situaties of aan de bijzondere eigenschappen van de individuele werklozen kunnen worden aangepast. De institutionele budgettaire prikkels moeten op elkaar worden afgestemd zodat de prikkels voor dienstverleners om de langdurig werklozen te activeren, naar behoren functioneren.
- Sommige ODA's moeten hun capaciteit opbouwen en onderzoeken hoe zij hun dienstverlening kunnen omvormen (onder meer door publiek-private partnerschappen aan te gaan of te verbeteren) om hun prestaties te verbeteren en aan de normen van de aanbeveling te voldoen. De financiering van deze ODA-ontwikkeling moet duurzaam zijn.